Ιστορία και Θεωρία πολιτευμάτων (3)

Καλλιόπη Κ. Παπακωνσταντίνου

Η κρατική οργάνωση επί Καρλομάγνου (συνέχεια)

- *"Οι βασικές δομές που επί αιώνες καθόρισαν τη διακυβέρνηση της Ευρώπης, μορφοποιήθηκαν κατά την εποχή του Καρλομάγνου και των διαδόχων του"* (David Nicholas, *Η εξέλιξη του Μεσαιωνικού κόσμου,* Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1999)

lex Salica

- κώδικας δικαίου που θεσπίστηκε στις αρχές του 6ου αιώνα (507-511) από τον βασιλιά των Σάλιων Φράγκων, Κλόβις Α΄ (Χλωδοβίκο), για τη διοίκηση του γερμανικού φύλου των Σαλίων Φράγκων.
- κάλυπτε πολλά θέματα (όπως ποινές για κλοπές, φόνους και τραυματισμούς), έμεινε στην ιστορία κυρίως για τις διατάξεις του σχετικά με την κληρονομική διαδοχή.
- διακρίσεις, π.χ. μεταξύ Ρωμαίων
- Φράγκων

- Αποκλεισμός των γυναικών από τη διαδοχή σαλικής γης (έδαφος των Φράγκων)=> γυναίκα δεν μπορεί να ανεβει στον θρόνο, ούτε να μεταβιβάσει το δικαίωμα βασιλείας μέσω της γραμμής της.
- Σύστημα Χρηματικών Ποινών (*Wergeld*): Αντί για την αυτοδικία και την αιματηρή εκδίκηση, ο νόμος καθόριζε συγκεκριμένα χρηματικά πρόστιμα για κάθε έγκλημα. Η αποζημίωση διέφερε ανάλογα με το έγκλημα και την κοινωνική θέση του θύματος.
- Προφορική παράδοση που καταγράφηκε σε μια γλώσσα που μοιάζει με ολλανδικά: Πριν από τον Κλόβις, οι νόμοι αυτοί μεταδίδονταν προφορικά από γενιά σε γενιά. Η καταγραφή τους βοήθησε στη μετάβαση από το εθιμικό δίκαιο στο γραπτό.

εφαρμοστέο δίκαιο;

- σε διαφορές μεταξύ αποκλειστικά Ρωμαίων, εφαρμόζονταν ρωμαϊκοί νόμοι, ενώ σε μικτές, ο βαρβαρικός νόμος
- αυτό εξηγείται, διότι στην αρχή της εγκατάστασής τους, τα ‘βαρβαρικά’ φύλα ζούσαν σαν φοιδεράτοι (σύμμαχοι), σε νησίδες μέσα στους πληθυσμούς της ρωμ αυτοκρατορίας και συνέχιζαν να ζουν κατά τα έθιμά τους, αλλά με επίσημο το ρωμ. δίκαιο. Μετά την πτώση της ρωμ αυτ., η συνήθεια έμεινε ριζωμένη--> οι γερμανοί βασιλείς εξέδιδαν σε συντομευμένη μορφή νόμους επηρεασμένους από το ρωμ δίκαιο (εκχυδαϊσμένο ρωμ δ)
- αρχή προσωπικότητας του δικαίου=> πλουραλισμός δικαίων, αλλά δεν υπήρχε ομοιογένεια και κοινωνική συνοχή

το Δίκαιο (συνέχεια) -ρωμανο-βαρβαρικοί κώδικες

- ***Lex Romana Visigothorum* ή *Breviarum Alaricianum*** (506 μ.Χ.): κατ'εντολή του ηγεμόνα των Βησιγότθων Αλάριχου = απλουστευμένη σύνοψη ρωμ δ βασισμένη κυρίως στον Θεοδοσιανό Κώδικα (438) που απευθύνεται στους ρωμαϊκούς πληθυσμούς νοτίως του ποταμού Λίγηρα (βασίλειο Οστρογότθων) και στην ιβηρική χερσόνησο (βασίλειο των Βησιγότθων). Διατηρεί ζωντανή την παράδοση του ρδ μεταξύ των λατινόφωνων πληθυσμών στα νέα γερμανικά βασίλεια.
- ***Lex Romana Burgundiorum*** (Gundobad: αρχές 6ου αιώνα μ.Χ.): σύνοψη διατάξεων από ρωμαϊκές πηγές προς χρήση των Ρωμαίων υπηκόων στην περιοχή της Βουργουνδίας.
- ***Edictum Theodorici*** (Θεοδώριχος: 474-526): περιλαμβάνει διατάξεις από τον Γρηγοριανό, Ερμογενειανό και Θεοδοσιανό Κώδικα και απευθύνεται στους ρωμαίους υπηκόους του βασιλιά Θεοδώριχου (βασιλιάς Οστρογότθων).
- **εκχυδαϊσμένο ρωμαϊκό δίκαιο (Vulgarrecht)**

τήρηση αρχείων - γραφειοκρατική οργάνωση

- καθιέρωση τήρησης αρχείων επί Καρλομάγνου (*καγκελάριος* με υφισταμένους τον *μάγιστρο των νοταρίων* και διαφόρους νοταρίους-γραφείς)
- καπιτουλάρια (>*capitula*=κεφάλαια) = βασιλικά διατάγματα
- *Capitula legibus addenda* (Προσθήκες στους Νόμους): Διατάγματα που τροποποιούσαν ή συμπλήρωναν τους ήδη υπάρχοντες νόμους.
- *Capitula ecclesiastica*:αφορούσαν ζητήματα της Εκκλησίας, π.χ. διοίκηση, μόρφωση του κλήρου, θέματα λατρείας και πίστης.
- *Capitula per se scribenda* (αυτοτελή): γενικής ισχύος διατάξεις που ίσχυαν για ολόκληρη την επικράτεια, ανεξάρτητως από την εθνικότητα των υπηκόων.
- *Capitula missorum* (Οδηγίες προς τους βασιλικούς απεσταλμένους): Ειδικές, συχνά προσωρινές οδηγίες που έδινε ο βασιλιάς στους *missi* για το τι έπρεπε να ελέγξουν και να επιβάλουν κατά τις περιοδείες τους στις επαρχίες
- απογραφές γαιών για φορολογικούς και στρατιωτικους σκοπούς (‘πολύπτυχα’)

το πιο διάσημο καπιτουλάριο του 802, με το οποίο ο Καρλομάγνος επιβάλλει να τον αναγνωρίσουν όλοι ως Αυτοκράτορα (στην ουσία, η ιδρυτική πράξη της Α.Ρ.Α.)

Αλκουίνος (Alcuinus) (730-804)-> καρολίγγεια Αναγέννηση

- γεννήθηκε στο York, Αγγλία
- μοναστήρι Βενεδικτίνων (βλ. μοναχοί - δάσκαλοι)
- Παρίσι, στη βασιλική αυλή το 781 εώς 796 (Παλατιανή Σχολή)
- σχολαστική οργάνωση
- καθόρισε το πρόγραμμα σπουδών:

Επτάτευχος (= ο κανόνας των ελευθέρων τεχνών-> *artes liberales)*:

1) τριττύς *(trivium)*=γραμματική, ρητορική, λογική)

2) τετρακτύς (*quadrivium)*= αριθμητική, γεωμετρία, μουσική, αστρονομία

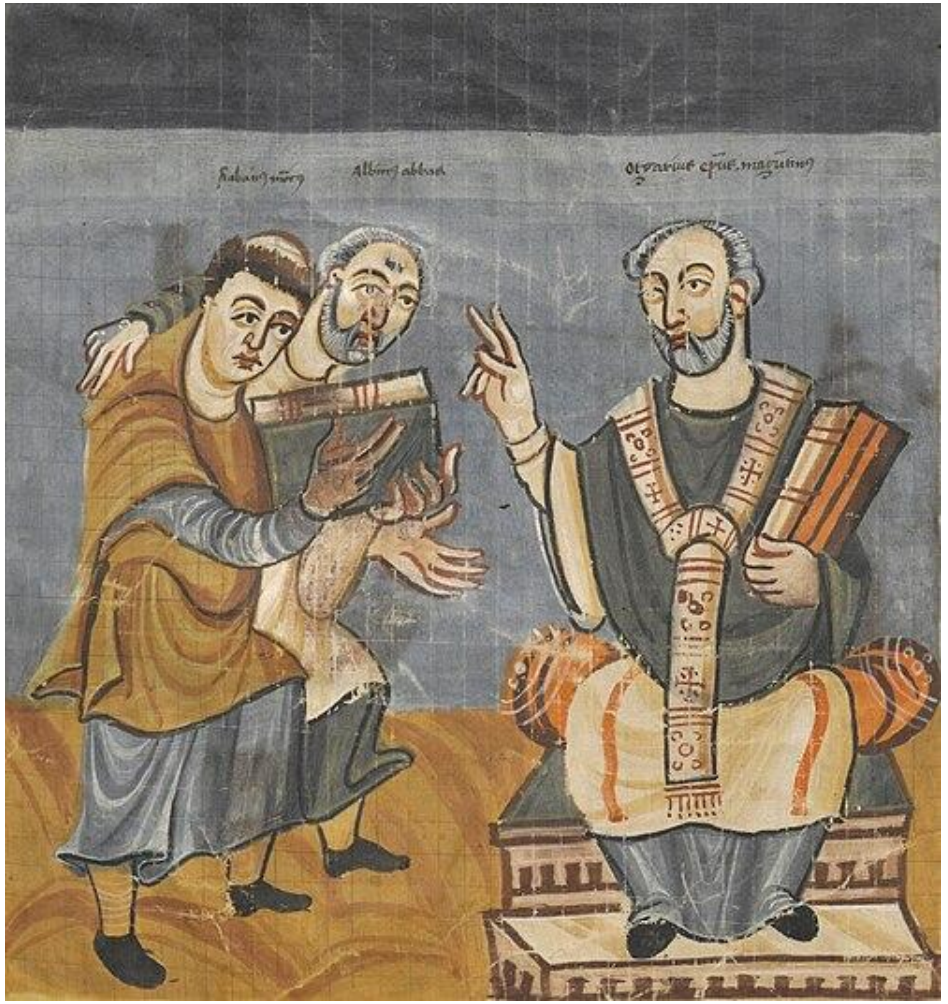

Οικονομία-γαιοκτησία-προνόμια

- Οικονομία ως επί το πλείστον αγροτική.
- Σταδιακά ανάπτυξη εμπορίου και πόλεων (11ος-12ος αι.)
- Ωστόσο, και πάλι, τα πολιτικά προνόμια και οι κοινωνικές αξίες εξακολουθούσαν να συνδέονται με τη γαιοκτησία.
- Σταδιακά (7ο-8ο αι.), η αυξανόμενη ισχύς των κοσμικών, και κυρίως των εκκλησιαστικών αρχόντων, οδήγησε σε αυστηρότερα οργανωμένη αγροτική παραγωγή, βασισμένη στις μεγάλες ιδιοκτησίες *(villae),* με διαχειριστές και επιστάτες.

οικονομική διαχείριση

- η περιουσία του ηγεμόνα ταυτιζόταν με την περιουσία του βασιλείου (δεν υπήρχε η διάκριση μεταξύ *aerarium -fiscus*)
- οι Φράγκοι βασιλείς αναρρήθηκαν στην εξουσία χρησιμοποιώντας τη μεγάλη προσωπικη τους περιουσία για να προσελκύσουν οπαδούς.
- παραχώρηση γαιών από

τον βασιλιά τόσο προς τους κοσμικούς άρχοντες, όσο και προς την Εκκλησία για να εξασφαλίσει τη στήριξή τους.

- Έσοδα βασιλέως: η γη ανήκε στον βασιλέα, την εκχωρούσε έναντι ανταλλάγματος στους καλλιεργητές (ενοίκιο ή αγγαρείες)
- δωρεές από άρχοντες και ναούς
- δικαστικά πρόστιμα
- *heribannum (> γερμ.Heer+ban=διαταγή για στράτευση)* =πρόστιμο που επιβαλλόταν αν κάποιος δεν εκπλήρωνε τη στρατιωτική θητεία
- (οι δαπάνες για τον οπλισμό κτλ γινόταν από τους στρατιώτες)

οργάνωση χωριών (από τον 6ο αιώνα)

- αγροικίες με ένα κεντρικό βοσκοτόπι
- ίδρυση εκκλησιαστικών ενοριών
- οχυρωμένες περίκλειστες ιδιοκτησίες των αρχόντων
- ο Σάλιος νόμος αναγνώριζε στο χωριό τη δυνατότητα να απελαύνει οποιονδήποτε νεοφερμένο θεωρούσε ανεπιθύμητο.
- σε ό,τι αφορά την κοινωνική κινητικότητα: παιδιά γονέων με διαφορετική κοινωνική προέλευση, έπαιρναν το *status* του κατώτερου κοινωνικά γονιού.
- ελεύθερα άτομα που δεν μπορούσαν να προστατέψουν τον εαυτό τους ‘εναπέθεταν’ οικειοθελώς τον εαυτό τους σε κάποιον άρχοντα, με αντάλλαγμα την προστασία του κυρίου.

γαιοκτησία

- *mansus(>manere)*=αγρόκτημα---> μονάδα οικογενειακής παραγωγής, αλλά και εκτίμησης της οφειλόμενης στρατιωτικής υπηρεσίας και του οφειλόμενου φόρου (αγγλ. *hide*, γερμ. *Hufe*)---> η σοδειά του ήταν αρκετή για να καλύψει τις ανάγκες της οικογένειας που το καλλιεργούσε και διέμενε σε αυτό.
- Κάθε 4 *mansi* είχαν υποχρέωση να προσφέρουν στον βασιλικό στρατό έναν στρατιώτη
- κάθε 12 *mansi*, έναν ιππέα
- Όταν διαμοιράσθηκε το βασίλειο του Καρλομάγνου (843, Verdun), συντάχθηκε κατάλογος (κτηματολόγιο) όλων των *mansi* και καταβλήθηκε προσπάθεια να διαμοιραστούν ισομερώς.
- (Κάτι αντίστοιχο έκανε τον 11ο αιώνα ο Γουλιέλμος ο Κατακτητής την Αγγλία--> *Domesday Book* (το βιβλίο της ημέρας της κρίσεως)-> δημόσιο αρχείο στα λατινικά, με απογραφή των γαιοκτησιών, των κατοίκων-καλλιεργητών-ελεύθερων, δούλων, των διαθέσιμων πόρων, των ζώων κτλ), με τελεσίδικες και αμετάκλητες καταγραφές (σώζεται στα National Archives, London)

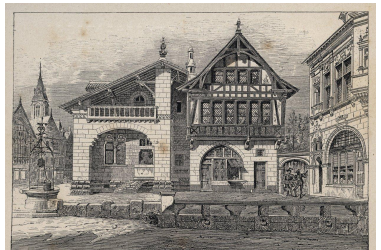

φεουδαρχία

- βασίζεται στη γερμανική παράδοση απονομής γαιών και προνομίων από τον βασιλέα σε αντάλλαγμα για την αφοσίωσή τους και τη στρατιωτική ενίσχυσή του - Ιεραρχία ευγενών-γαιοκτημόνων. Οι κύριοι των υποτελών γαιοκατόχων ασκούσαν έλεγχο στα φέουδά τους (ενώ δεν συνέβαινε το ίδιο με τις ελεύθερες γαίες-> *allodium*).
- οι φεουδαρχικές σχέσεις αναπτύχθηκαν βαθμιαία
- η λέξη ‘φεουδαρχία’ πάντως δεν υπήρχε τον Μεσαίωνα, αλλά:
- feud
- vassus /vassalus κτλ.

φεουδαρχικές σχέσεις: απαρχές και εξέλιξη

- στη διάρκεια της φραγκικής περιόδου γεννήθηκαν οι φεουδαρχικές σχέσεις, στην αρχή υπό τη μορφή σχέσης του στρατιωτικού αρχηγού και του ενόπλου ακολούθου. ΟΡΚΟΣ ΠΙΣΤΗΣ
- στη συνέχεια, μετεξελίχθηκε σε πλέγμα σχέσεων κομήτων και λοιπών τιτλούχων αρχόντων με τους κατόχους γης.
- οι κύριοι των υποτελών γαιοκατόχων ασκούσαν έλεγχο στα φεουδά τους.

- *feud*: ο συνδετικός κρίκος που ένωνε τον υποτελή με τον άρχοντα
- *vassus/vassalus*: ο υποτελής, ελεύθερος άνθρωπος, σε σχέση εξάρτησης, που ανελάμβανε ‘τιμητικές’ υποχρεώσεις (παροχή στρατιωτικής υπηρεσίας)
- δεν ήταν όλοι οι υποτελείς κάτοχοι φέουδων
- η γέννηση των φεουδαρχικών σχέσεων συνδέεται με τον στρατιωτικό δεσμό. Βλ. αναφορές Τάκιτου (Germania, c. 13 επ.) για μη ευγενικής καταγωγής νέους που για να ανέλθουν κοινωνικά εντάσσονταν σε πολεμικές ομάδες αρχόντων και ‘εναπέθεταν’ τον εαυτό τους στους κυρίους τους.

Τάκιτος

- Ο Τάκιτος (Publius [ή Gaius] Cornelius Tacitus, 56; – 120;) :ένας από τους σημαντικότερους Λατίνους ιστορικούς.
- «Annales» (Χρονικά) και «Historiae»--> ιστορία Ρώμης από τον θάνατο του Αυγούστου (14 μ.Χ.) μέχρι τον θάνατο του Δομιτιανού (96 μ.Χ.)
- Germania (De Origine et situ Germanorum – Περί της καταγωγής και της καταστάσεως των Γερμανών). Πρόκειται για μία εθνογραφική μελέτη των εκτός της Αυτοκρατορίας γερμανικών φυλών.
- Agricola (De vita et moribus Iulii Agricolae --> Περί της ζωής και του ήθους του Ιουλίου Αγρικόλα, στρατηγού και διοικητή της ρωμ. αυτοκρ. Το έργο περιέχει και μία σύντομη εθνογραφική μελέτη για την Βρετανία, που υπήρξε το σπουδαιότερο πεδίο δράσης του Αγρικόλα.

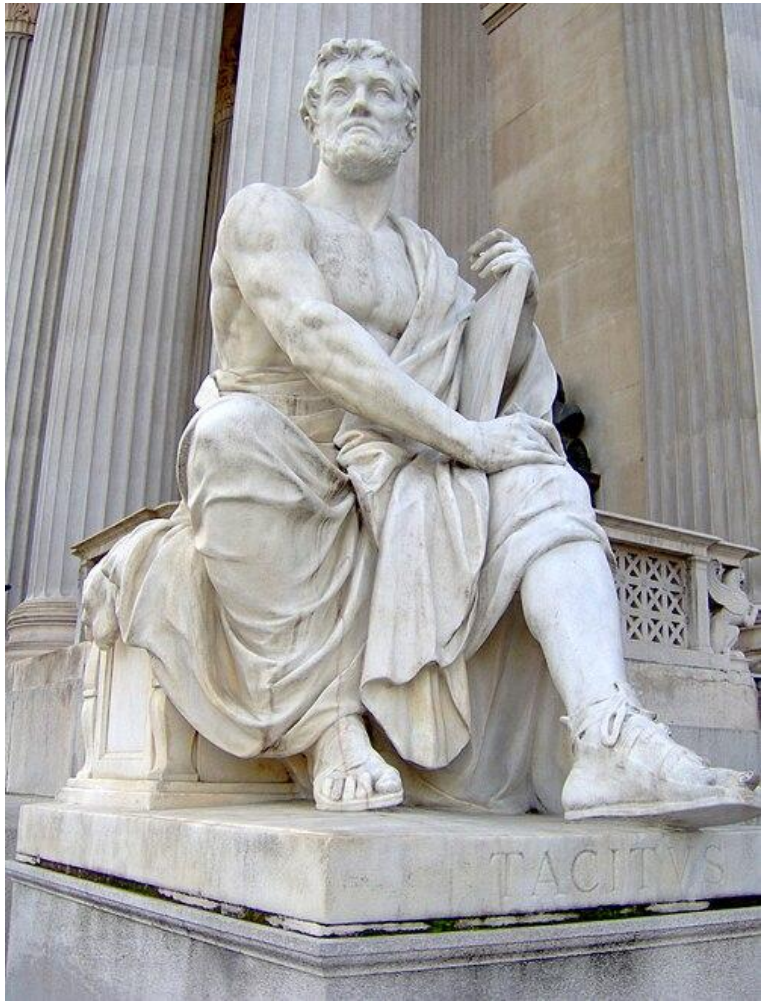

comitati=αρχικά πολεμικές ομάδες αριστοκρατών

- Πολεμικές ομάδες αριστοκρατών,στις οποίες νέοι μη αριστοκρατικής καταγωγής που επιθυμούσαν να ανέλθουν κοινωνικά, γίνονταν δεκτοί επειδή έκαναν ανδραγαθήματα (ιππότες)
- Αυτοί οι πολεμιστές ‘εναπόθεταν’ τους εαυτούς τους στους κυρίους τους. Είχαν την προσδοκία ότι μπορεί να αμείβονταν και με παραχώρηση γης.
- οι πολεμικές ομάδες του βασιλιά : ‘έμπιστοι’ ή ‘νεαροί του βασιλιά’ (είχαν υψηλότερο Wergeld)-σωματοφύλακες

vassalus> *gwas* (κελτ.)=νεαρός υπηρέτης

- Στην αρχή οι υποτελείς ήταν ακτήμονες ακόλουθοι αρχηγών που τους ανέθεταν συγκεκριμένα και ολοένα και πιο τιμητικά καθήκοντα.
- η τιμητική υπηρεσία ήταν η πιο ασφαλής διαδρομή για την κοινωνική άνοδο
- Στην Ευρώπη δυτικά του Ρήνου η υποτέλεια, από τον 5ο έως τον 8ο αιώνα έχασε σταδιακά το στοιχείο της υπηρετικής εξάρτησης.
- Εντούτοις, στη Γερμανία εξακολούθησε να δηλώνει άτομο κατώτερης κοινωνικής θέσης.
- Οι άρχοντες είχαν και στο σπίτι τους'στεγασμένους', οικόσιτους πολεμιστές που δεν κατείχαν φέουδα.
- Οι υποτελείς πάντως που κατείχαν φέουδα, όφειλαν να χρησιμοποιούν τις προσόδους από τα φέουδα για να καλύπτουν τις υποχρέωσεις τους έναντι του κυρίου τους.

πυραμιδωτή υποτέλεια

- Ο Καρλομάγνος ενθάρρυνε τους ισχυρούς άνδρες του βασιλείου του να γίνονται υποτελείς του (αφοσιωμένοι), ενισχύοντας έτσι τον διαπροσωπικό δεσμό και την αφοσίωση προς τον βασιλιά που ενσάρκωνε το κράτος, με σκοπό την εξασφάλιση της σταθερότητας του κράτους του.
- ενθάρρυνε τους κόμητες να απαιτούν από τους προύχοντες των περιοχών τους να γίνουν δικοί τους υποτελείς.
- Καθώς, σταδιακά, ο βασιλικός έλεγχος γινόταν πιο χαλαρός, οι διακανονισμοί της υποτέλειας αποκτούσαν βαθμιαία κληρονομικό χαρακτήρα.

- Η παραχώρηση φέουδου από τον βασιλιά στον κόμη συνεπαγόταν και τη μεταβίβαση διοικητικών αρμοδιοτήτων.

φεουδαρχική σχέση

- δεσμός κατοχυρωμένος με συμβόλαιο μεταξύ ελευθέρων προσώπων, καθένα από τα οποία ανελάμβανε συγκεκριμένες, τιμητικές υποχρεώσεις έναντι του άλλου (Όρκος πίστης)
- Η φεουδαρχική σχέση συσχετίστηκε με το σύστημα διακυβέρνησης.
- 816: Καπιτουλάριο του Λουδοβίκου του Ευσεβούς (γιου του Καρλομάγνου) που απαγόρευε στον υποτελή να εγκαταλείψει τον κύριο του, ΕΚΤΟΣ ΕΑΝ ο κύριος είχε επιχειρήσει να μετατρέψει την υποτέλεια σε υποδούλωση ή επιβουλεύθηκε τη ζωή του υποτελούς ή είχε διαπράξει μοιχεία με τη σύζυγό του ή του είχε επιτεθεί με γυμνό ξίφος ή δεν τον υπερασπίσθηκε ενώ μπορούσε να το κάνει.

συνοπτικά

- Το ιδιοκτησιακό δικαίωμα στις φεουδαρχικές δομές ήταν μια υπό όρους παραχώρηση γης με αντάλλαγμα την παροχή στρατ. υπηρεσιών, αλλά και για φορολογικούς, διοικητικούς κτλ σκοπούς.
- Ο άρχοντας και οι ιππότες του = άρχουσα τάξη πολεμιστών
- Η επιβίωση και ο λόγος ύπαρξής τους εξαρτιόταν από τις στρατιωτικές τους ικανότητες
- ιπποσύνη (Βλ. βασιλιάς Αρθούρος, Ιππότες Στρογγυλής τραπέζης κτλ)=> αλλαγή αξιών: η πίστη στον κύριο το πιο σημαντικό (σε αντίθεση με τις ελληνορωμαϊκές αξίες: εντιμότης, *honeste vivere, neminem laedere, suum cuique tribuere),* σε συνδυασμό και με τη χριστιανική πίστη

Η τύχη του κράτους του Καρλομάγνου

- Μετά τον θάνατο του Καρλομάγνου το 814 μ.Χ., το τεράστιο Φραγκικό Κράτος πέρασε αρχικά στον μοναδικό επιζώντα γιο του, τον Λουδοβίκο τον Ευσεβή.
- Μετά τον θάνατο του Λουδοβίκου, ξέσπασε σφοδρός εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στους τρεις γιους του (τους εγγονούς του Καρλομάγνου) για τον έλεγχο της εξουσίας.
- Η σύγκρουση αυτή οδήγησε στην οριστική διάσπαση και τριχοτόμηση της αυτοκρατορίας με την ιστορική Συνθήκη του Βερντέν (Verdun) το 843 μ.Χ..

Grands Chroniques de France, 15ος αι.)

ο διαμοιρασμός - συνθήκη Βερντέν (843)

- *Francia Occidentalis*= Γαλλία-Κάρολος ο Φαλακρός.
- *Francia Orientalis*= Γερμανία - Λουδοβίκος Γερμανικός.
- *Francia Media*= Μέση Φραγκία (Λοθαριγκία), από τη Φρισία έως και την Ιταλία- Λοθάριος Α'. Όταν ο τελευταίος πέθανε (το 855),οι χώρες που κυβερνούσε πέρασαν στους τρεις γιους του
- πολιτική και γλωσσική διάσπαση

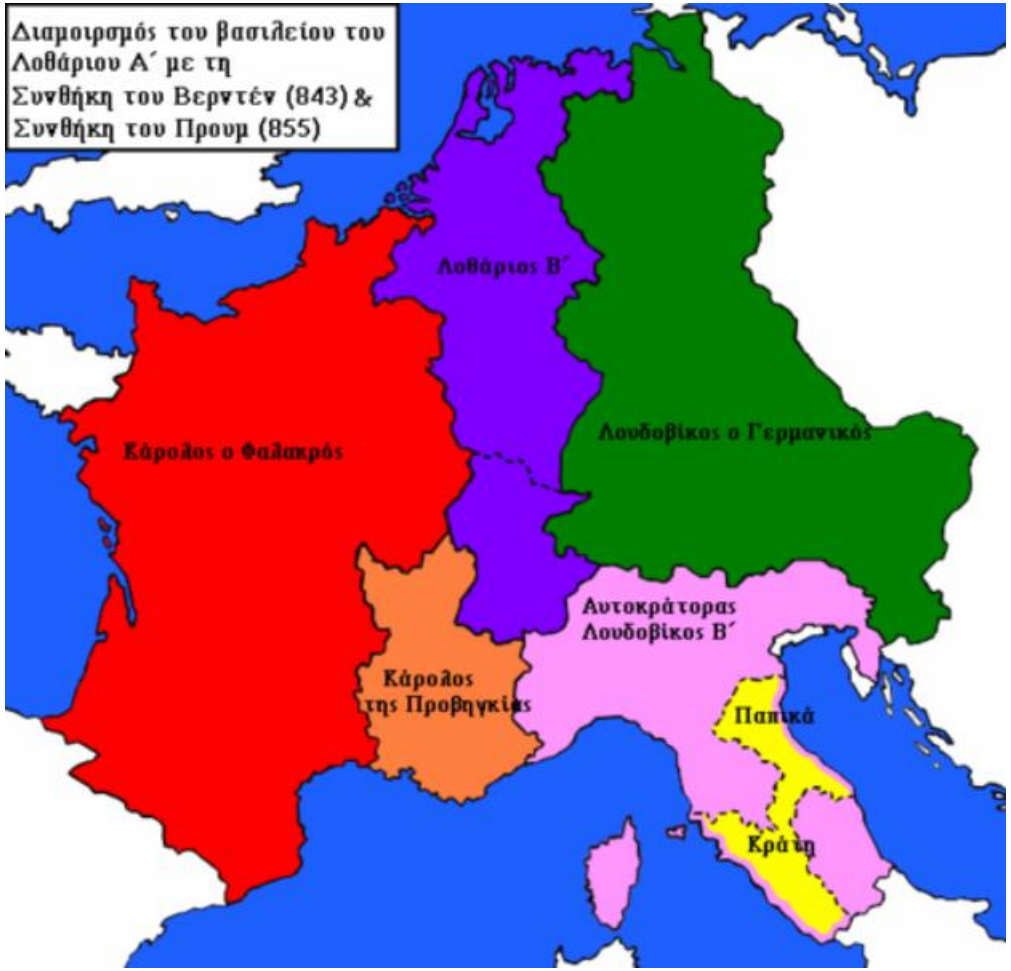

κριτήρια διαμοιρασμού

- όχι φυλετικά, αλλά με βάση ‘οικονομικές πραγματικότητες’
- κέντρο δεν θεωρείται πια η Μεσόγειος, όπως επί ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (βλ. *mare nostrum*), αλλά οι καλλιεργήσιμες γαίες της κεντρικής ευρώπης και τα πλωτά ποτάμια
- αυτό ευνοεί τους μεγαλογαιοκτήμονες της κεντρικής Ευρώπης που όσο η κεντρική διοίκηση ατονεί, αρχίζουν να σφετερίζονται τη δημόσια αρχή
- Γερμανοί-> Sehnsucht nach Süden + Drang nach Osten

καπιτουλάριο Καρόλου Φαλακρού Querzy -sur-Oise (877)

- ο βασιλιάς, ενώ ετοιμάζεται να αναχωρήσει για εκστρατεία στην Ιταλία, εξασφαλίζει στους υποτελείς του κόμητες την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών τους, ώστε να κληρονομήσουν τα προνόμια του πατέρα τους (φέουδο κτλ), αν ο πατέρας τους σκοτωθεί στη μάχη=> κληρονομικά το προνόμια
- => συγκρότηση προνομιούχων σε κοινωνική τάξη

Εριγένης (Ιωάννης ο Σκώτος) 9ος αιώνας

- ιρλανδός, νεοπλατωνιστής φιλόσοφος, γνώριζε ελληνικά, ‘μοιάζει με βυζαντινό που βρέθηκε στη Δύση’ (Alessio)
- υπό την προστασία του Καρολου του φαλακρού (πάπας τότε ο Νικόλαος Α’)
- προτεραιότητα στη λογική
- έργο του: *de divine praedestinatione* (προτεραιότητα στον προορισμό του ανθρώπου ή στην ελεύθερη βούληση; Σε περίπτωση αντιθέσεων μεταξύ της θείας αποκάλυψης (βλ. Πατέρες Εκκλησίας) και της λογικής-> προτεραιότητα έχει η λογική=> σε περίπτωση καταχρηστικής άσκησης εξουσίας, πρέπει να ασκείται κριτική και να υπάρχει αντιλογος, διότι η εξουσία χάνει τη νομιμοποίησή της)

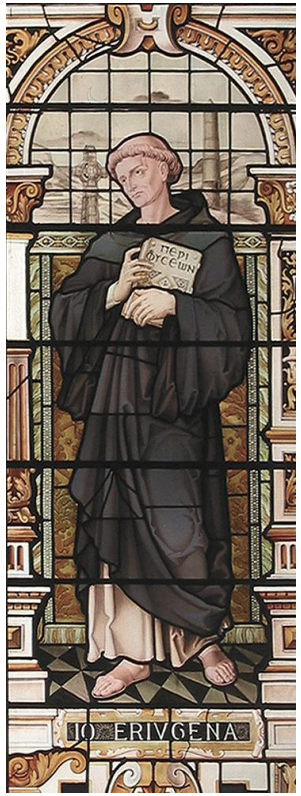

- μετάφραση από τα ελληνικά στα λατινικά του έργου του ψευδο-Διονυσίου (Αρεοπαγίτη) που έγινε χριστανός όταν άκουσε το κήρυγμα του Αποστ. Παύλου στην Αθήνα, και σχολίων Μάξιμου Ομολογητή και έργων Γρηγορίου Νύσσης, που έγιναν έτσι γνωστά στη μεσαιωνική Δύση.
- πολιτική θεωρία-> γενεσιουργός αιτία του εξουσιαστικού φαινομένου το προπατορικό αμάρτημα. Ανάγκη για συγκράτηση των ανθρώπινων παθών και της αναρχίας. Η πολιτειακή συγκρότηση αντανακλά τη θεία τάξη, πρέπει να υπάρχει ιεραρχία, ο βασιλιάς λογοδοτεί στον θεό.

Οι γλώσσες

- Στη Δύση (Γαλατία/Γαλλία): Η περιοχή βρισκόταν υπό ρωμαϊκή κυριαρχία για πάνω από 500 χρόνια. Οι ντόπιοι πληθυσμοί είχαν εγκαταλείψει τις παλιές κελτικές τους γλώσσες και μιλούσαν Λαϊκά Λατινικά .
- Στην Ανατολή (Γερμανία): Τα εδάφη αυτά βρίσκονταν πέρα από τον Ρήνο, δηλαδή εκτός των συνόρων της αρχαίας Ρώμης. Οι πληθυσμοί εκεί δεν είχαν καμία επαφή με τη λατινική κουλτούρα και μιλούσαν αποκλειστικά γερμανικές διαλέκτους

- Στη Γαλλία, οι Φράγκοι αφομοιώθηκαν: Ήταν μια μικρή ελίτ (περίπου 5% του πληθυσμού) που κυβερνούσε εκατομμύρια λατινόφωνους Γαλατο-Ρωμαίους (κέλτες;). Για να επικοινωνήσουν, να διοικήσουν και να παντρευτούν, οι Φράγκοι ευγενείς αναγκάστηκαν να μάθουν Λατινικά. Με το πέρασμα των γενεών, η γερμανική τους γλώσσα έσβησε, αφήνοντας πίσω της μόνο μερικές εκατοντάδες λέξεις (κυρίως στρατιωτικούς όρους) μέσα στα Λατινικά, τα οποία σταδιακά έγιναν Γαλλικά *(rustica romana lingua)*.

Οι όρκοι του Στρασβούργου (14/2/842)

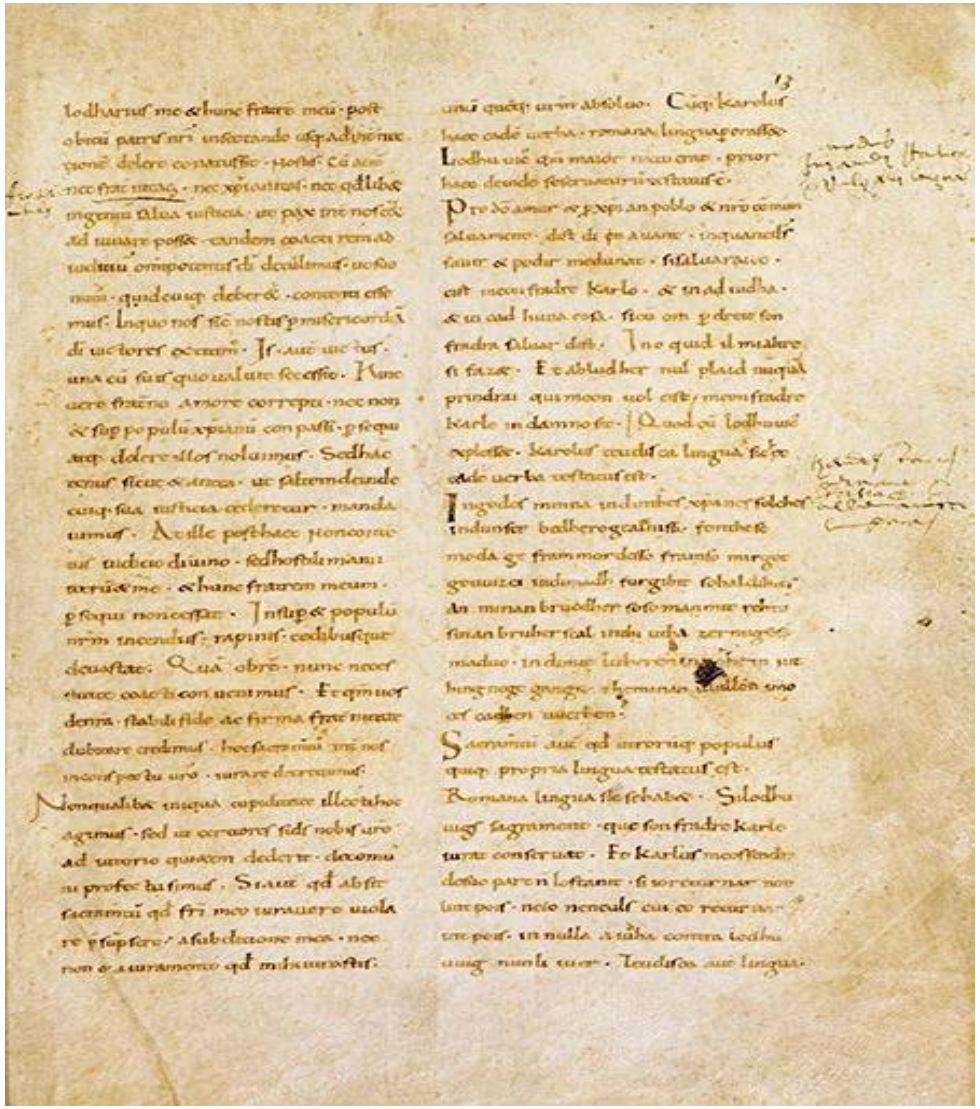

- το αρχαιότερο γραπτό κείμενο στα γαλλικά
- έναν χρόνο πριν τη συνθήκη του Βερντέν, οι δύο αδερφοί συναντήθηκαν στο Στρασβούργο με τους στρατούς τους και έδωσαν όρκο να συμπράξουν εναντίον του αδερφού τους Λοθαρίου που είχε προσπαθήσει να εισβάλει στα εδάφη τους.
- Ο Λουδοβίκος Γερμανικός ορκίσθηκε στη ρομανική γλώσσα, που μιλούσαν οι Φράγκοι της δύσης και που εξελίχθηκε στη γαλλική, για να γίνει κατανοητός από τους στρατιώτες του Καρόλου του Φαλακρού. Ο Κάρολος έδωσε τον δικό του όρκο στην Παλαιά άνω γερμανική γλώσσα,

διοικητική και πολιτική οργάνωση

- μοιάζει στα διάφορα ‘βαρβαρικά κράτη’, αλλά έχει και διαφορές.
- μοναρχικό πολίτευμα
- Οι Γερμανοί αντιλαμβάνονταν διαφορετικά την έννοια της μοναρχίας απ’ό,τι οι υπήκοοι της Αυτοκρατορίας. Ο βασιλιάς τους ήταν ο εκλεγμένος τους αρχηγός που φρόντιζε για αυτούς.
- Από τη στιγμή της μόνιμης εγκατάστασής τους, ο πολεμικός αρχηγός μεταβάλλεται σε κυβερνήτη, πολιτικό ηγέτη
- απόλυτη εξουσία, κληρονομητή-> μετά το θάνατο του βασιλιά, το κράτος έπρεπε να χωριστεί σε τόσα μερίδια όσοι οι άρρενες κληρονόμοι του.

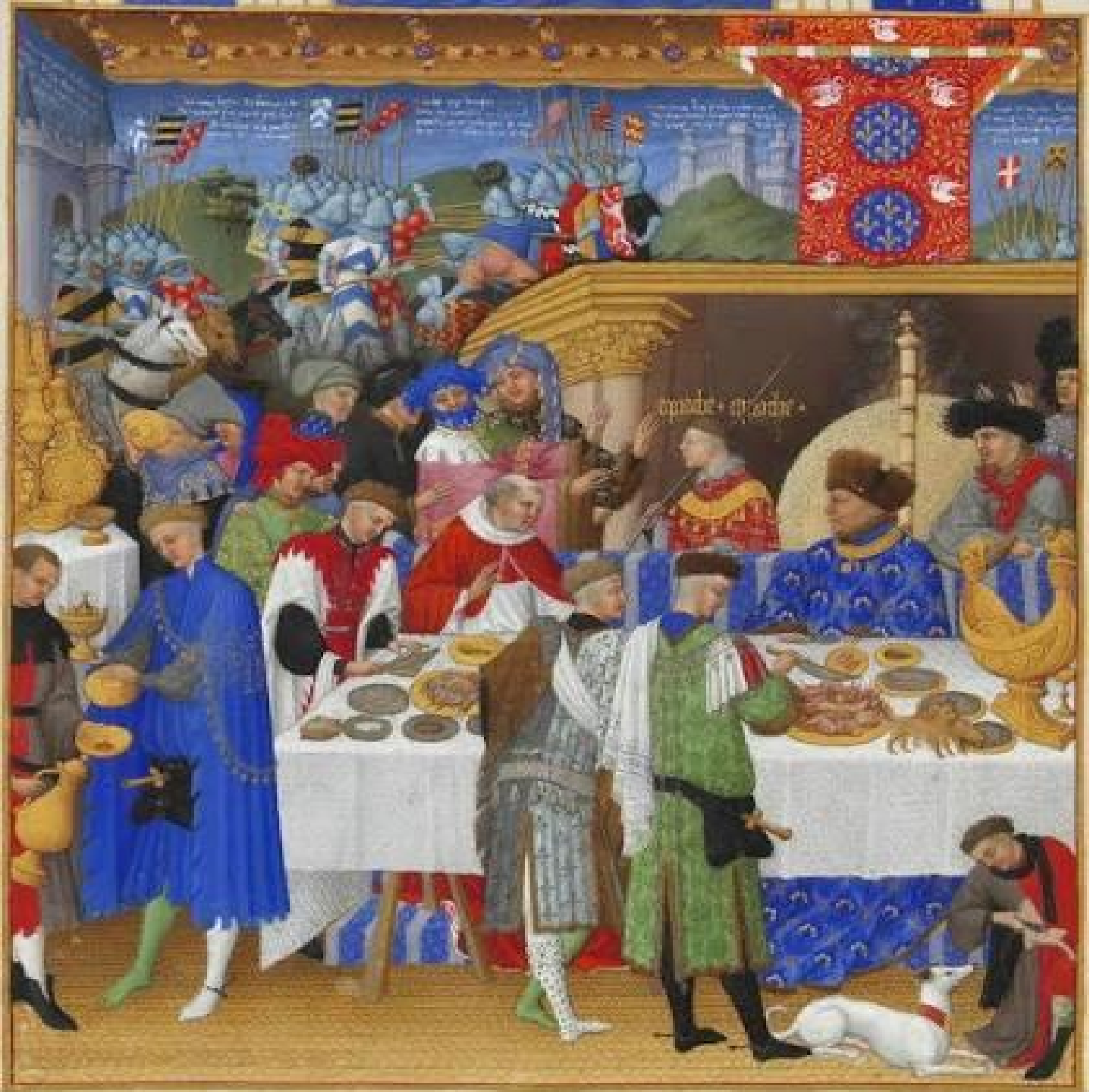

to be continued..